

СЯЛЯНСКАЯ

НИВА

Няхай жыве Вольная, Незалежная,
Злучаная Беларусь!

Адрэс Рэдакцыі і Адміністрацыі:
ВІЛЬНЯ, ПОЛАЦКАЯ 4. (WILNO, POŁOSKA 4).
Рэдакцыя адчынена штодня ад 9 да 3 га-
дзіны апрача сьвята.
Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз.

Зямля Сялянству бяз выкупу!

Падпіска:

на адзін месяц — 1 зал., на 3 месяцы — 2 зал.,
на 6 месяцаў 4 зал., на год — 8 зал.
Для заграшчы удвая даражэй.
Аплата падрукаванага залежыць ад рэдакцыі.

ВЫХОДЗЕ ў СЕРАДУ і СУБОТУ.

ОРГАН БЕЛАРУСКАГА СЯЛЯНСКАГА САЮЗУ.

„Зямельная рэформа“.

Сем гадоў таму назад, калі армія Пілсудскага ўцякала з над Бярэзіны, а чырвоная армія хлынула на Польшчу, польскія буржуазны панскі Сойм выпусьціў уставу аб зямельнай рэформе. Паны не маглі самі абараніцца ад чырвонай арміі, затым, каб заахвоціць сялян ісьці на вайну, дакларавалі ім правясьці зямельную рэформу, аддаць часьць сваіх маёнткаў беззямельным і малазямельным сялянам. Як толькі кончылася вайна, зараз польскія ўлады пачалі пляць зусім іначай. Праўда, далі сваім жаўнерам зямлі, але не з маёнткаў польскіх паноў, а з маёнткаў і фальваркаў забраных уласнікаў іншых нацыянальнасьці. Паўстала тае званое вайсковае асадніцтва на беларускіх і ўкраінскіх землях. Аб фактычнай зямельнай рэформе, якой дамагаецца эканамічны стан вёскі, польскія ўлады не клапаціліся і ня будуць клапаціцца. З усяго бачым, што кожны новы год жыцьця ў Польшчы не прыбліжае разьвязку пытаньня аб радыкальнай зямельнай рэформе, а яшчэ аддаляе яе. Першую ўставу аб зямельнай рэформе польскі Сойм замяніў на іншую, пры гэтым перадусім абясьпечыў інтарэсы паноў-земляўласнікаў і зусім абмінуў інтарэсы беззямельных і малазямельных сялян. Другая ўстава аб зямельнай рэформе і асадніцтве з 1925-га году прадбачыць перш-на-перш прыватную парцэляцыю за грошы, гэта значыць, што той хто мае грошы, можа купляць ад паноў зямлю. Але-ж на такую парцэляцыю не патрэбна ніякай уставы аб зямельнай рэформе! Тут патрэбна такая зямельная рэформа, каб кожны найбяднейшы селянін малазямельны, ці беззямельны атрымаў столькі зямлі, сколькі можа ўрабіць. Тымчасам, як бачым, польскія ўрады ня думалі і ня думаюць даць зямлю тым, якія найбольш яе патрабуюць.

Апошні польскі ўрад марш. Пілсудскага пайшоў яшчэ далей чымся яго папярэднікі, каб зусім знівэчыць справу зямельнае рэформы. Паводле на'т цяперашняй уставы кожны год павінна быць распарцэлявана 200.000 га (гэктараў) зямлі. Але ўрад Пілсудскага, у якім сядзяць абшарнікі, ня хоча выконваць і гэтае ўставы, бо ў сваім распараджэньні аб прымусовым выкупе маёнткаў у бягучым годзе вызначыў да парцэляцыі 350 маёнткаў з абшарам зямлі на агульную суму 49.661 га. З гэтага больш, што прадусім будзе прыватная дабравольная парцэляцыя за долары, або за залатныя рублі, бо абшарнікі інакш не прадаюць зямлі, як за чужыя грошы, а не за свае польскія. З невялічкага ліку 49 тысячаў га прымусова вызначанай зямлі да парцэляцыі, ёсьць ведама, малазямельныя сяляне-Беларусы нічога не атрымаюць, бо ўся яна пой-

Закладайце прафэс. зямляробскія саюзы!

Нашыя грамадзяне зямляробы добра ўжо праканаліся, што заложаныя ў нашай Заходняй Беларусі зямляробскія саюзы — пэпэсамі (Z. Z. R. R. P.) Прафэсыянальныя Саюзы Работнікаў Рольных Рэчыспалітай Польскай, ня толькі не даюць ім ні якое карысьці, але наагул столькі шкодныя для сялянскага жыцьця, колькі зьяўляецца шкоднаю для нас Беларускаў сама пэпэс (ППС), што кожнаму з нас добра ведама.

Пэпэсы падпанкі, залажыўшы гэтыя саюзы бяз усякае адказнасьці перад іх сябрамі, крывадушна працуюць на карысьць свае кішані, нічудзь няспачуваючы тым, хто іх утрымлівае і зьяўляецца ахвяраю іхняе работы.

На гэта вось жменя фактаў. Ня кончыўся яшчэ квартал, як ужо функцыянарыюш Z. Z. R. R. P. ходзіць ад двара да двара, ад сяла да сяла зьбіраючы сяброўскія складкі саюзу дапамагавай касы і інш. На наступны квартал, ня лічучыся з тым, ці ёсьць у цябе грошы заплаціць ці не, а давай, бо „wykreślę ze związku“, — кажа функцыянарыюш. Мусіш апошні цуд жыта прадаць, а заплаціць, бо пачакаць ня хоча... А калі ў паробка здарылася якая небудзь справа з панам, дык ці мо' захоча прысьці памагчы?!... Мусіш прысьці сам ды і ні раз, а некалькі разоў ды і яшчэ з бутэлькай, бо так ня захоча напісаць заяву ў „Камісію Раз'емчую“, як гэта водзіцца ў некаторых аддзелах. А на камісіі ці хоча імкнецца, маўчыць сядзячы як у рот вады набраўшы, а што Камісія пастанове за тое падпісваецца не спрачаючыся. А калі што і ўдасца высудзіць, дык ізноў часта бывае ня вырвеш з пана, нават некалькі разоў прывозычы каморніка, калі той, як ведама, такі самы, а мо' на'т і лепшы падпанак і даўно сядзіць у абшарніцкай кішані.

Быў у мінулым годзе 8 лістапада у Варшаве XX кангрэс ППС, на які езьдзілі з вёсак

дзе ў рукі Палякаў, а на нашых землях у рукі польскіх каланістых.

Дык вось, гэты год не прынясе нам на'т і маленечкай палёгкі ў справе надзяленьня зямлёй беззямельных і малазямельных сялян-Беларусаў. Наступныя гады будуць такія самыя, бо ў Польшчы пануе ўлада паноў і буржуазіі. Гэтая ўлада будзе бараніць інтарэсы толькі багатых людзей, а бедны селянін і работнік мусіць быць эксплятаваны праз класы дармаедаў, якія жывуць коштам працоўнага народу. Хоць, па ліку, гэтых дармаедаў ёсьць шмат менш за тых, што самі працуюць на чорны кавалак хлеба, але, пакуль-што, улада знаходзіцца ў іх руках, бо яны ў сваім часе арганізаваліся і кіруюць усім палітычным жыцьцём. Пакуль улада будзе ў руках паноў і буржуазіі, датуль ня будзе запраўднай зямельнай рэформы, якая-б мела на мэце сацыяльнае паліпшэньне шырокіх гушчаў малазямельнага сялянства. Усялякая радыкальная зямельная рэформа будзе сьмерцэй для паноў, бо яны ня будуць магчы эксплятаваць сялянства і паробкаў, а таксама работнікаў, бо прамы-

і з двароў сяляне. Дык што-ж, на дамаганьне сялянствам зямлі бяз выкупу, пэпэсаўды крычалі, што сяляне мусяць быць надзелены зямлёю, але за грошы. Такім чынам бачым, што пэпэсаўскія саюзы, ня толькі нічога добрага нам ня робяць, але наадварот, пагаршаюць і без таго ўжо пралетарскае жыцьцё нашага селяніна, здзіраючы апошні крываваым потам заробляны з яго грош на розныя складкі.

Беларусы сяляне мусяць мець свае зямляробскія саюзы заложаныя па ініцыятыве Беларускага Сялянскага Саюзу, а не на здрадніцкіх асновах праграмы ППС. Сяляне і паробкі! Дык творым свае нацыянальныя прафэсыянальныя зямляробскія саюзы пад магутным сьцягам Сялянскага Саюзу, які імкнецца да вызваленьня сялян з пад ярма эксплятацыі і гвалту!

Усе, як адзін, пакіньма саюзы ППС, якія пераважна апіраюцца на нашым сялянстве і якія толькі могуць скасавацца ў нас тады, як мы выступім з іх, т. ё. перастанем быць іх сябрамі. Тады і сама ППС апусьціць нашыя вёскі і месты, бо праканаецца, што ня мае спрыяючых сабе элемэнтаў!... Сяляне! Зразумейма, што толькі праз саюзы зможам скінуць з сабе ўсе беды, якія мы церпім ад веку і ў сучасным нашым жыцьці, што толькі варункі жыцьця паробка нашага могуць быць палепшаны праз работніцкія зямляробскія саюзы, урэшце, што толькі праз саюзы сяляне могуць дапаць лепшага ў будучыне, чаго ўжо дажалі сяляне іншых краёў. Лепшыя сыны нашага сялянства вы першыя павінны загаварыць аб гэнай справе, вы першыя павінны адзвацца на патрэбы нашага сялянства! Дык хутчэй да арганізацыі цэнтральнага саюзу работнікаў-зямляробаў, які тады зможа пры сустрэчнай помачы прадстаўнікоў Сялянскага Саюзу працаваць на абшарах Заходняе Беларусі, закладаючы свае аддзелы ў местах і мястэчках!

Ал. Патоцкі.

словасьць не мае шансаў на разьвіцьцё. Дык зусім зразумела, што паны самахоць не падпішучь ніякага запраўднага закону аб зямельнай рэформе. Такі закон можа быць выданы толькі сялянскай уладай, толькі ўладай працоўнага народу. Да такой улады можам дайсьці толькі дарогай нацыянальнага ўсьведамленьня Беларусаў-сялян і праз сваю моцную стальную арганізацыю, якая будзе крапчэйшай за арганізацыю паноў і буржуазіі.

Змагар А.

Як упісацца у Беларускі Сялянскі Саюз.

Падпішчык, які добра зразумеў, што Беларускі Сялянскі Саюз зьяўляецца партыяй, якая запраўды адважна бароніць інтарэсы нашага сялянства, павінен неадкладна ўпісацца ў свой Саюз. З гэтае мэтай трэба паслаць у Цэнтральны Камітэт аткрытку (Вільня, Полацкая 4—7) з просьбай прыслаць блянкету заявы і анкету, інструкцыі і праграму.

